

REGIONALT NETTVERK

Nasjonal oppsummering

NR. 4 | 2016

INTERVJUER ER GJENNOMFØRT I PERIODEN 24. OKTOBER – 18.
NOVEMBER

NORGES BANK

OPPSUMMERING

ETTERSSPØRSEL, PRODUKSJON OG MARKEDSUTSIKTER

Kontaktene melder at produksjonen samlet sett har økt noe de siste tre månedene. Veksten har tiltatt litt fra august, men har vært noe svakere enn ventet. I bygg og anlegg og tradisjonell eksportindustri¹ har veksten avtatt, mens oljeleverandørene og tjenesteyterne melder om bedring. I hjemmemarkedsindustrien og varehandelen er veksten om lag som i forrige runde. Som i august er det husholdningsrettet tjenesteyting, bygg og anlegg og tradisjonell industri som rapporterer om den sterkeste veksten. Utsiktene er lite endret fra august, og kontaktene ser samlet for seg noe sterkere produksjonsvekst de neste seks månedene.

Kontaktene innen tradisjonell eksportindustri melder om moderat vekst i produksjonen. Veksten har avtatt noe fra august, men er høyere enn i mai. Bedriftene viser fortsatt til god konkurransevne. Kontaktene venter om lag uendret vekst det neste halve året. I hjemmemarkedsindustrien har produksjonen økt moderat, og kontaktene ser for seg små endringer i veksten fremover. Bedriftene rapporterer fortsatt om økende etterspørsel fra bygg- og anleggsnæringen og maritime næringer som ikke er oljerelaterte.

Oljeleverandørene har hatt markert nedgang i produksjonen de siste tre månedene. Fallet har avtatt siden august, men har vært noe større enn ventet. Flere kontakter påpeker at aktivitetsnivået er lavt. Enkelte kontakter som tidligere ble klassifisert som oljeleverandører, leverer ikke lenger til oljeindustrien. Det neste halvåret venter oljeleverandørene at nedgangen vil avta videre, og utsiktene er lite endret fra august.

I bygg og anlegg rapporterer kontaktene om moderat vekst i produksjonen de siste tre månedene, men veksten har avtatt noe fra august. Det er særlig boligbygging og offentlige investeringer som bidrar til veksten, men det er store regionale forskjeller. Enkelte bedrifter peker på at sterk konkurranse fra utenlandske aktører demper veksten i anleggssektoren. Bedriftene venter at veksten vil tilta litt fremover, men utsiktene er noe svakere enn i august.

I varehandelen har omsetningsvolumet økt moderat, og kontaktene venter om lag uendret vekst de neste seks månedene.

De tjenesteytende næringene rapporterer samlet sett om moderat vekst de siste tre månedene. Veksten har tiltatt fra forrige runde i begge de tjenesteytende næringene. Etterspørselen fra husholdningene er fortsatt sterkere enn fra næringslivet. Økt turisme bidrar til veksten innenfor husholdningsrettet tjenesteyting, mens det særlig er økt etterspørsel fra det offentlige som trekker veksten opp for de næringsrettede tjenesteyterne. Tjenesteyterne ser for seg fortsatt moderat vekst det neste halve året.

INVESTERINGER

Samlet planlegger kontaktene om lag uendret investeringsnivå de neste 12 månedene.

Kommune- og sykehussektoren ser for seg moderat vekst i investeringene det neste året, mens industrikontaktene planlegger litt lavere investeringer fremover. De øvrige næringene venter små endringer i investeringsnivået.

¹ Inkluderer ikke eksportrettede oljeleverandører

KAPASITETSUTNYTTING OG TILGANG PÅ ARBEIDSKRAFT

Andelen av kontaktbedriftene som svarer at de har full kapasitetsutnyttning har økt fra 21 til 23 prosent fra august til november. Kapasitetsutnyttningen har særlig tiltatt hos tjenesteyterne, mens den har falt noe i industrien. Blant oljeleverandørene og i varehandelen er det fortsatt kun et fåtall av kontaktene som rapporterer om full kapasitetsutnyttning.

I denne runden oppgir 10 prosent av kontaktene at tilgangen på arbeidskraft er en begrensning for videre produksjonsvekst. Andelen er om lag som i de foregående rundene.

SYSSELSETTING OG ARBEIDSMARKED

Samlet har det vært svak vekst i sysselsettingen de siste tre månedene. I bygg og anlegg, industri og tjenesteyting melder kontaktene om vekst, mens varehandelen og oljeleverandørnæringen rapporterer om redusert sysselsetting. Sysselsettingsnivået i kommune- og sykehussektoren er lite endret. Samlet venter kontaktene fortsatt svak vekst i sysselsettingen de neste tre månedene.

KOSTNADER, PRISER OG LØNNSOMHET

Kontaktene anslår en årslønnsvekst på 2,4 prosent i 2016, som anslått i august. For 2017 venter kontaktene en årslønnsvekst på 2,5 prosent. Tjenesteyterne har det høyeste anslaget på 2,8 prosent. Oljeleverandørene har det laveste anslaget på 0,9 prosent. De øvrige næringene anslår en lønnsvekst på mellom 2,1 og 2,7 prosent.

Bedriftene rapporterer om noe vekst i utsalgsprisene de siste 12 månedene. I varehandelen har prisene økt markert, men veksten har avtatt litt fra august. Oljeleverandørene rapporterer om et kraftig fall i prisene. Samlet venter en liten overvekt av kontaktene tiltakende prisvekst de neste 12 månedene.

Samlet oppgir kontaktene at driftsmarginene er lite endret sammenlignet med samme periode i fjor.